

Hoenz Fwen

Ranghdieg neix dwg diegbya Cibfanh Byahung, Dahraemxndaem heux youq ndaw bya, ndaw bya miz haujlai dahlajnamh, mbouj loh’ok bya raemx youq lajnamh laefofo, cung ok haujlai congh gamj, ndaw gamj gingjsaek geizgiuj raixcaix, cijdwg caengz haifat gvaq, vunzrog mbouj rox cixbah. Aenvih miz congh gamj, heiqliengz couh daj lajdin ci okdaeu, hawj vunz roxnynih daengz hoeng lumh mbouj raen. Bya geiz, gamj geiz, dah geiz, ciengx ok vunzndawbya engqgya geizgiuj, bya raemx swiq yinh naengnoh, engq nynih ok hoz sep eu fwen. Gij diuh fwen daj ciuhgeq cienz roengzdaeu, bien swz gak cungj saenzdoeng, coengmingz、caizhangz、mizyinx, cungj youq ndaw fwen loh okdaeu, gij mingzdaeuз bouxvunz neix hix youq ndawde lo. Bohcaet lumj bya cing faex gvaic nei, doengh bi haenx ak eu raixcaix, song hamq Dahraemxndaem miz hawfwen, cungj ndaej dingqnyi gij singyaem lumj roegvameiz de. Eu fwen ndaej hoiz naetnaiq, daeuq coengmingz, aeuyah, Bohcaet cungj dwg ak gvaq vunz. Cienz naeuz, miz bi ndeu seiq nyied bet hawfwen Mbanjnazlaeng, Bohcaet caeuq bouxeufwen Youg–yangh ndeu daeuq fwen, de ing youq doenj faex cukcuk eu le sam ngoenz sam hwnz, eu ndaej ndaundeiq ninz le youh singj, aenmbanj singj le youh ninz, gwnz faex godauз, miz bang roegmonghag ndeu douh youq, gingqyienz maez youq gizhaenx, caiq hix mbin mbouj ndaej bae dem lo.

Hojsik de laux lo, laux ndaej baenz mbaenq nyaqoij ndeu lo.

Dwg aen fangzhwnzloq ndeu, dawz gij hoenz fucucangj Leij Yinh gau daengz Mbanjnazlaeng daeu, j lo. Vahsug naeuz: Ndaug dwg ndang humz, loq dwg sim siengj. Lajmbwn ndawbiengz, sojmiz saehcingz lai lumj bwnvaiz, mbouj bae loq gizwnq, bienbien loq aen Mbanjnazlaeng neix? Miz duз roeggyaeujmeuz gamz gaiq noh hoengzfwgfwg ndeu, douh youq gwnz yangzdaiz dauq ranz sam fungh song ding gyoengqde, gugugu singsing siliengz heuh mbouj dingz, gyaep, hix gyaep mbouj deuz, hoenx, hix hoenx mbouj dai, yungh cungqheiq song guenj yiengq de nyingz cungq ndeu, duз roeggyaeujmeuz mbouj raen lo, hoeng gaiq noh hoengzfwgfwg haenx lij fouз youq gyangmbwn.

Dingqnyi vunz naeuz, roeggyaeujmeuz haeu, j ranz, bouxcawj boihseiz bouxcawj mbouj gitleih, lij gamz gaiq noh hoengzfwgfwg, haenx couh dwg gij

歌 魂

☐ Sunh Bugangh sij Luz Yauili hoiz

☐ 孙步康 著 陆晓燕 译

这一带属于十万大山地区，黑水河在山间逶迤，山中多暗河，不显山不露水地在地底潜流，蚀出许多溶洞，洞中景致奇谲奥秘，只是未经开发，外人不识而已。因为有溶洞，凉气自脚底生出，叫人感触得到而摸不着。奇山，奇洞，奇河，养出奇诡的山民，山水润洗肌肤，更润出唱歌的好嗓子。自古传下腔调，编词各显神通，智慧、才能、谐趣，都在歌中流露，一个人的名声也就在其中了。山精树怪似的七爹，当年甚是能唱，黑水河两岸逢有歌坡，总能听到他画眉般的声音。唱歌解乏，斗智，娶老婆，七爹都是顶呱呱一把手。据说，有年四月八那楞村歌坡，七爹和一个右江歌手斗歌，倚在树墩上足足唱了三天四夜，唱得星星睡了又醒，村寨醒了又睡，扁桃树上，一群灰鹤飞来驻足，竟醉在那里，不再飞去。

可惜他老了，老成了一截蔗渣！

是一个梦，把副处长磊鑫的魂儿勾到那楞村来的。俗话说：骚是身子痒，梦是心里想。大千世界，天花乱坠事情多如牛毛，不去梦另的，偏偏梦这那楞村？一只大头雀，叼着只火红火红的肉团，在他们家那套三房一厅的阳台上驻足，咕咕咕声声凄厉叫个不停，赶，赶不去，打，打不死，用双管气枪朝它放一枪，大头雀不见人，那肉团还在半空里浮。

听人说，大头雀——北方叫夜猫子，夜猫子进宅，主凶不主吉，还叨个火红肉团儿，那便是人的魂。人之将死，魂儿离了躯壳，随风飘摇，去寻尚未了结的人和事，托付没来得及做的事情。副处长不迷信，可对此梦，不可不信，又不可全信。关起门来，扳手指头算算，天下事，似了非了，还欠下哪笔债未了呢？正好那天县文化局副局长给他挂来长途电话，道那楞村老歌师七爹病危。正是巧合！磊鑫拍案而起，唤秘书买了车票，直奔这个山僻小县。又在县里要了部小吉普，奔向那楞寨。汽车沿着黑水河拐七拐八盘旋而行，流水声从车窗缝隙钻进来，敲击着他的耳膜。两岸黑黝黝的山峰似乎随时都将公路夹断。

在一棵被雷殛断大半边的老榕树下，他叫司机停了车，一个人，一支烟，望着那条墨汁似的河流，似乎在默默读着一首无字的诗篇。人生的岁月，往往在这不知不觉的流水中悄悄逝去，悄悄然，令眼睛捕捉不住，耳朵聆听不到。也正在这缓缓而悄然中，有些人神气了，腾达了，有些人却默默无闻，默默地老之将至乃至死去了，而岁月的逝水却从不改变这种庄严的交替更迭。跌落黑水河的一抹淡淡斜晖，勾起他一丝半缕惆怅。他眼前老是出现七爹的影子，是七爹的歌，帮助他找到了自己的位置，帮助他长出幻想翅膀。而今，却轮到他来怜悯起七爹来，真是神差鬼使！

多亏二十年前一个旧梦！梦里是歌——

见妹生得白鲜鲜，

好比白鹤飞过天；

白鹤飞天哥要打，

天湖栽藕哥要连！

豆稔子树丛里飞出一支歌，用词活脱，比喻奇诡，唱歌人天生一副甜嗓，逗引得歌坡上彩帕遮脸的勒嫖妹崽竖起耳朵。

女人们嘀咕了一阵，还歌了——

你发癲，

牛行错路挨抽鞭；

连情先讲题外话，

咸鱼煮水假新鲜。

豆稔丛的男人又唱了，歌声甜醇，幽默。

自己捉鱼自己煎，

隔夜牛肉不新鲜；

连情不用旁人讲，

妹笑三声哥上前！

一阵呐喊，一片朗笑，羞红了桃花脸，笑绽了花斗笠。姑娘勒嫖是多情种，山歌的甘露一浇便生芽。风流何妨在山丘？女子们轰一声喊，跃过山坡，扑到豆稔子树丛中，争着和唱歌人连情。天！谁料蹲在树丛里的却是四十几岁的干瘦汉子——七爹！

hoenz vunz lo. Bouxvunz yaek dai, gij hoenz de liz ndang, riengz rumz ngauз mbin, bae ra gij vunz caeuq saeh de caengz suenqgiet haenx, dak gij saehcingz guh mboujcaengz liux haenx. Fucucangj mbouj maezsaenq, hoeng doiq aen fangzhwnzloq neix, mbouj ndaej mbouj saenq, youh mbouj ndaej cienz saenq. Gven dou hwnjdaeu, yaep lwgfwngz suenqsuenq, saeh lajbiengz, lumjnaeuз mbouj miz gijmaz, lij yiemq bit caiq lawz mboujcaengz boiz liux ne? Cingq ngamj ngoenzhaenx yienh vwnzva gizcangj dwk dienhvah gyaе hawj de, naeuz bouх fwensaelaux Mbanjnazlaeng Bohcaet binghnaek lo. Cingq dwg ngamjhab! Leij Yinh bek daiz ndwn hwnjdaeu, heuh misuh cawx biuqci le, cigsoh buet daengz aen singziq diegbya neix daeu. Youh youq ndaw yienh aeu aen cigizbuj ndeu, buet coh Mbanjnazlaeng. Cigizbuj ndij henz Dahraemx–ndaem van bae heux dauq menhmenh benz bae, sing raemxlae daj geh cuengci ndonj haeujdaeu, ndaek roq gij muegrwз de, song hamq goengqbya ndaemyupyup haenx lumjnaeuз youq seizlawз couh ndaej geb goenq goengloh.

Youq gorungz laux deng byajraez bag bae buenq mbiengj haenx, de heuh bouxhaici dingz ci, bouх vunz dog, diuz ien ndeu, muenghyawj diuz dah ndaem lumj raemxmaeg haenx, couh lumj cingq maegdoeg hot sei mbouj miz cih haenx nei. Ndaw ndwenngoenz ciuhvunz, ciengzseiz dwg youq ndaw raemxlae mbouj roxnynih couh laeglemx roh liux, yaengyaeng lae, hawj lwgda cungj yawj mbouj raen, dujrwз hix dingq mbouj nyi. Cingq aenvih youq ndaw menhnumq youh laeglemx, miz vunz saenz–heiq lo, fatdad lo, miz vunz dauqfanj mbouj sing mbouj yaem, dinghcamcam laux bae caemhcaiq dai bae, hoeng, gij raemxlae ndwenngoenz coengzlaiz cungj mbouj gaijbienq doengh cungj doxvuenh yiemzsuk neix. Diuz ndithaemh doek roengz ndaw Dahraemxndaem, yinx de siliengz hwnjdaeu. Dangqnaj de cungj yienh ok gij ngaеuz Bohcaet, dwg gij fwen Bohcaet, bang de ra daengz gij diegvih bonjfaenh, bang de maj ok gij fwed siengjmuengh. Hoeng seizneix, dauqfanj lwnz daengz de hojsik Bohcaet lo, caen dwg fangz coi saenz heuh ha!

Caeklaiq aen fangzhwnzloq gaeuq ngeihcib bi gaxgonq! Ndaw fangzhwnzloq dwg fwen—

Raen nuengx maj ndaej oiq youh hau,

Sau lumj beghag mbinfoenfoen;

Duzroeg mbin gvaq beix couh hoenx,

Va’ngaеux haihoengh rwi yaek douh.

Ndaw caz maknim mbin ok hot fwen ndeu, yungh swз vuedbued, dajbeij geizgiuj, bouxeufwen dienseng couh miz fouq hoz diemzsep ndeu, yinx ndaej gwnz hawfwen gyoengq lwgsau sujbaq saekcaij dangj naj haenx cungj rwз dit dingq.

Gyoengq lwgsau yaengsebseb yaep ndeu le, lijdwg boiz fwen lo—

Mwngz fatbag,

Bien fad duзvaiz byaij loeng loh;

Lienz cingz mbouj gangj vahsimsoh,

Byahamз coq raemx gyaj singsien.

Boux sai ndaw caz maknim youh eu lo, sing fwen diemzsub, ndeiriu.

Bonjfaenh gaemh bya bonjfaenh cien,

Nohvaiz gek haemh mbouj singsien;

Lienz cingz mbouj yungh bouxwnq dwen,

Nuengx swenj sam sing beix hwnjbae!

Raq hemq angq raq riu swenj, riu hoengz le naj vadauz, riu hai le aen gyaepva. Lwgsau dwg naedceh fag he, deng raemx fwen baeз rwed le couh did ngaz okdaeu, j lo. Funglouz guhmaz maeuq youq byalueg? Gyoengq Lwgsau hung sing ndeu, benz hwnj diegndoi, coemj daengz laj caz maknim, doxcienгj siengq caeuq bouxeufwen lienз cingz. Mbwnlaux! Bouxlawз liuh ndaej daengz, maeuq youq laj caz maknim haenx, dauqfanj dwg goeng vunzsai byom seiqcib geij bi ndeu—Bohcaet!

(2)